

Spis rzeczy

Mieczysław Ingłot *Cyprian Norwid — kształt obecności* 5

Część I. Norwid a współczesni

1. Biografia

Ludwik Orpiszewski	
<i>Obiecujący młodzieniec</i>	37
<i>Zacność i talent</i>	38
Franciszek Wężyk <i>W kręgu sielanki</i>	38
Aniela Kuszel-Walewska <i>Artyzm intelektualnych dyskusji</i>	39
Zygmunt Krasiński	
<i>Spotkanie poetów</i>	40
<i>Pokolenie Norwida</i>	40
<i>„Stanie się on potęgą”</i>	41
<i>Przyjacielskie ostrzeżenie</i>	42
Józef Bohdan Zaleski	
<i>O niesfornym talencie</i>	43
<i>„Poroniony geniusz”</i>	44
Zygmunt Krasiński	
<i>Piętnowanie niewdzięcznika</i>	45
<i>Bunt niewdzięcznika</i>	46
<i>Litość i potępienie</i>	47
<i>Pożegnanie z niewdzięcznikiem</i>	48
<i>„Arcywyrachowany komediant”</i>	49
Konstanty Gaszyński <i>Zmanierowany talent</i>	49
Józef Bohdan Dziekoński <i>Los emigrantów</i>	50
<i>Dekret banicyjny</i>	51
Felicjan Faleński <i>Prometeusz i proza amerykańskiej cywilizacji</i>	51
Józef Ignacy Kraszewski <i>„Zwichnięty geniusz”</i>	52
Józef Bohdan Zaleski <i>Niedosyt uznania</i>	54
<i>Dziwaczność... i głębia</i>	55

Antoni Jeziorański <i>Obrońca tradycyjnych obyczajów</i>	55
Jan Rosen <i>Odpychający obraz nędzy</i>	57
[Nekrolog] „Czas” 1883, nr 120	58
[Nekrolog] „Dziennik dla wszystkich” 1883, nr 19	59
[Nekrolog] „Dziennik Polski” 1883, nr 122	60
[Nekrolog] „Gazeta Narodowa” 1883, nr 121	60
[Nekrolog] „Gazeta Warszawska” 1883, nr 120	62
[Nekrolog] „Kłosa” 1883, nr 938	63
[Aleksander Niewiarowski], [Nekrolog]	63
[Nekrolog] „Kronika Rodzinna” 1883, nr 12	64
[Nekrolog] „Kurier Poranny” 1883, nr 149	65
[Nekrolog] „Kurier Warszawski” 1883, nr 131b	66
[Władysław Mickiewicz], [Nekrolog]	67
[Nekrolog] „Przegląd Tygodniowy” 1883, nr 22	69
Wacław Szymanowski [Nekrolog]	70
[Nekrolog] „Tygodnik Powszechny” 1883, nr 23	71
O. Viola [Nekrolog]	72
[Nekrolog] „Wędrowiec” 1883, nr 25	73
[Nekrolog] „Wiek” 1883, nr 1883	74
[Aleksander Niewiarowski] <i>Bard tragicznego pokolenia</i>	75
[Józef Tokarzewicz] <i>Nieodkryty zabytek</i>	84
[M. Motty] <i>Dusza we mgle</i>	87
Teofil Lenartowicz <i>Czułość i duma</i>	87

2. Dzieło

Karol Witte <i>„Nic prawie próżnych wyrazów”</i>	89
Edward Dembowski <i>W cieniu geniuszów</i>	89
Kajetan Koźmian <i>Artysta wielkich nadziei</i>	91
Józef Bohdan Dziekoński <i>Poeta i artysta</i>	91
Józef Bohdan Zaleski <i>O «Wandzie» Norwida</i>	92
Władysław Bentkowski <i>Labirynt formy</i>	94
<i>Mozaika twórczości</i>	95
<i>Poeta myśli i idei</i>	96
[Jan Koźmian] <i>Poeta kapryśnej formy</i>	97
<i>Pretensjonalność stylu</i>	98
Andrzej Edward Koźmian	
<i>Zmanierowany stylista</i>	99
<i>Szałeństwo stylu</i>	100
Franciszek Wężyk <i>Pod znakiem rozczarowania</i>	101
Kajetan Koźmian	
<i>Kryzys zaufania</i>	101
<i>Między sielanką a romantycznością</i>	102
<i>Szał i głupstwo</i>	102
Wacław Szymanowski <i>Twórca niedokończonych dzieł</i>	103
[Julian Klaczko] <i>Wzory wydymanej nicości</i>	104

[Andrzej Edward Koźmian] <i>Ciemność i próżnia</i>	105
<i>Ironiczna pochwała oryginalności</i>	106
Jadwiga Łuszczewska <i>Apoteoza artystycznej wszechstronności</i>	106
Antoni Zaleski	
<i>Znakomite zjawisko</i>	108
<i>Głębia oryginalności</i>	109
Teodor Tomasz Jeż <i>Urok żywego słowa</i>	110
[Eustachy Januszkiewicz] <i>Skarga oszukanego czytelnika</i>	111
[Wacław Szymanowski] <i>Poeta myśli pięknej, acz zawilej</i>	112
<i>Zmierzech talentu</i>	113
[Marceli Motty] <i>Czytanie w labiryncie</i>	114
[Józef Ignacy Kraszewski] <i>Twórca niedokończonych dzieł</i>	115
Władysław Nehring <i>Liryzm zagadkowych myśli</i>	116
Teofil Lenartowicz <i>Wieszcz niedostępnych prawd</i>	116
Agaton Giller <i>Triumf poetyckiej retoryki</i>	117
[Zofia Węgierska] <i>Czar poetyckiej wymowy</i>	119
[Józef Ignacy Kraszewski] <i>Zagadkowość niedokończonych form</i>	121
[Eustachy Januszkiewicz] <i>Głębia zagadek</i>	123
[Józef Tokarzewicz] <i>Wróg kultury masowej</i>	125
Zygmunt Sarnecki <i>Wielkość oryginalności</i>	126
Wanda Marrené-Morzkowska <i>W jarzmie mistycyzmu</i>	127
Teofil Lenartowicz	
<i>Najpierwszy europejski talent</i>	137
<i>Dziwactwo formy i głębia myśli</i>	138

Część II. Młodopolskie spotkania z Norwidem

1. Odkrywcy

<i>Prośba o norwidiana</i>	139
Zenon Przesmycki <i>Los geniuszów</i>	139
Wiktor Gomulicki <i>Norwid jako humorysta</i>	141
Adolf Sternschuss <i>Trud zbieraczy</i>	142
Zenon Przesmycki	
<i>„Mocarz naszego piśmiennictwa”</i>	144
<i>Zwycięstwo Norwida</i>	146
Wiktor Gomulicki <i>Do Mriama</i>	149

2. Apologeci

Stanisław Witkiewicz <i>Dziwny człowiek</i>	152
Stanisław Brzozowski <i>Piewca rozwalin historii</i>	154
Anna Norwidowa <i>O młodości poety</i>	157
<i>Powrót geniusza</i>	158
Zygmunt Malewski <i>Głębia wiekuistych znaczeń</i>	160
[Wilhelm Feldman] <i>Geniusz a społeczeństwo</i>	163

Cezary Jellenta <i>Prekursor Młodej Polski</i>	164
Stanisław Brzozowski <i>Sens i bezsens młodopolskiej lektury Norwida</i>	169
Roman Zrębowski <i>O stylu Cypriana Norwida</i>	171
Adolf Nowaczyński <i>Parerga do Cyganerii warszawskiej</i>	175
Tadeusz Miciński <i>Zródło w górach</i>	175
Stefan Żeromski <i>Piewca niedoli i sławy narodu</i>	178

3. Krytycy

Jerzy Mycielski <i>Niedojrzałość romantycznego epigona</i>	179
Piotr Chmielowski <i>Zmanierowany stylista</i>	180
Henryk Sienkiewicz <i>Poeta mozolnej formy</i>	181
Antoni Euzebiusz Balicki <i>Poeta niedokończonych dzieł</i>	182
Władysław Mickiewicz <i>Efektowny szarlatan</i>	187
Wiktor Gomulicki <i>Norwidowski egotyzm i młodopolska poetyka</i>	188
Adam Krechowicki <i>Obcy wśród ludzi</i>	189
Michał Rolle <i>Sztandar Młodej Polski</i>	191
Stanisław Tarnowski <i>Tragizm wybujałej ambicji</i>	192

Część III. Dwudziestolecie

1. Biesiady i potyczki z Norwidem

Maria Komornicka <i>Poeta przyziemnych sfer</i>	195
<i>Twórczy wykołajeniec</i>	195
Karol Irzykowski <i>Niezrozumiałstwo</i>	197
Józef Ujejski <i>Tragizm nieporozumienia</i>	198
Karol Irzykowski <i>Nieczytelný poeta</i>	201
Stefania Zdziechowska <i>Piewca radosnej i twórczej pracy</i>	203
[Adolf Nowaczyński] <i>Zerowanie na Norwidzie</i>	205
Jarosław Jaworski <i>Oryginalność Norwida</i>	206
Jan Karol Wende <i>O czwartym wieszczu</i>	208
Józef Czechowicz <i>Bolesny dom ostatnich chwil</i>	213
Zygmunt Wasilewski <i>Dramat niespełnionego artysty</i>	215
Emil Zegadłowicz <i>Symbolista i klerykał</i>	217
Marian Piechał <i>Pisarz i społeczność</i>	218
Kazimierz Czachowski <i>Tragiczny samotnik</i>	224

2. W kręgu pięćdziesięciolecia śmierci

Stanisław Cywiński <i>Aktualność Norwida</i>	230
Zygmunt Falkowski <i>Wielkość wyprzedzająca epokę</i>	234
Albert Gabert <i>Cienie na laurach</i>	236
Krystyna Grzybowska <i>Forma Norwida</i>	240
Wilam Horzyca <i>Rodowód Norwida</i>	243
Stefan Kołaczkowski <i>Ironia Norwida</i>	246
Manfred Kridl <i>O lirykach Norwida</i>	249

Jan Nepomucen Miller <i>Poeta pracy</i>	252
Wiktor Podolski <i>Uwagi o Norwidzie</i> <i>plastyku</i>	253
<i>Polskie radio ku czci Norwida</i>	255
Artur Schroeder <i>Sztuka plastyczna Cypriana Norwida</i>	256
Tadeusz Sinko <i>Poeta trudny</i>	259
Kazimierz Wyka <i>Starość Norwida</i>	261
Władysław Arcimowicz <i>W kręgu religijnego prefetyzmu</i>	264

3. Spory wydawnicze

Józef Kisielewski <i>Chimera redaktora „Chimery”</i>	267
Marian Piechal <i>Norwid a poezja współczesna</i>	269
Tadeusz Pini <i>Racjonalizm liryzmu</i>	271
Stanisław Cywiński <i>O jasność dokoła Norwida</i>	277
Ludwik Hieronim Morstin <i>Zbiorowe wydanie dzieł Norwida</i>	279
Stanisław Piotr Koczorowski <i>Norwid dziś</i>	280
Wacław Borowy <i>O pożytkach wydania zbiorowego</i>	283

Część IV. Lata ostatnie

1. Wojna i jej pokłosie

Marian Piechal <i>Na skraju zniszczenia</i>	285
<i>Trwałe wartości kultury narodowej</i>	285
Tadeusz Gajcy <i>Kultura przyszłości</i>	286
Andrzej Trzebiński <i>Pisarz sumienia i czynu</i>	286
<i>Piewca klasowego sojuszu</i>	287
[Kazimierz Wyka] <i>Baczyński a Norwid</i>	287
Stefan Żółkiewski <i>Norwid w kręgu konspiracyjnych lektur</i>	288
Wacław Borowy <i>Z ruin ocalenie</i>	289

2. Spory ideowe i perypetie wydawnicze

Adam Ważyk <i>Uwagi o Norwidzie i norwidyzmie</i>	292
Kazimierz Wyka <i>Norwid nieobecny</i>	295
Paulina Czernicka <i>Chopin o Norwidzie</i>	298
<i>Dzieła Norwida...</i>	300
Juliusz Wiktor Gomulicki <i>Norwid dobrze „przykryty”</i>	301
Jan Błoński <i>W sprawie Norwida</i>	306
Juliusz Wiktor Gomulicki	
<i>Sprawa Norwida</i>	310
<i>Droga do Norwida</i>	319
Jarosław Iwaszkiewicz <i>Poeta, do którego się wraca</i>	325
Jan Zygmunt Jakubowski <i>Powitanie nowej edycji</i>	326
Kazimierz Wyka <i>Prezentacja Norwida</i>	327
Czesław Zgorzelski <i>Wycieczka po skarbcu</i>	332

3. W oczach poetów

Mieczysław Jastrun <i>Norwid — poeta nieznanym</i>	337
Czesław Miłosz <i>O twórczy charakter recepcji Norwida</i>	340
Julian Przyboś	
<i>Zdumiewający poeta</i>	341
<i>Próba Norwida</i>	345
Anatol Stern <i>Autoportret okrutny</i>	351
Paweł Hertz <i>Z dziennika lektury</i>	352
Jan Zygmunt Jakubowski <i>Norwid i poezja współczesna</i>	352
Zbigniew Bieńkowski <i>Miejsce literatury</i>	370
Stanisław Grochowiak <i>Ktoś, co sobie idzie</i>	371
<i>Sprawa młodych</i>	377
Mieczysław Jastrun <i>O czytaniu poety</i>	388
Jarosław Marek Rymkiewicz <i>Epigon romantyzmu polskiego</i>	397

4. Analizy liryczne

Wacław Borowy <i>Norwid poeta</i>	399
Mieczysław Giergielewicz <i>Artysta żywego słowa</i>	409
Jan Błoński <i>Norwid wśród prawnuków</i>	416
Zdzisław Jastrzębski <i>Formy aktualności</i>	422
Zdzisław Łapiński <i>Norwid w naszej obecności</i>	428
Marian Piechal <i>Problem współczesności</i>	430

5. Poeta ideowej aktualności

Ks. Stanisław Małkowski <i>Norwid z perspektywy Marca</i>	435
Jan Paweł II <i>Poeta pracy</i>	435
Mieczysław Gil <i>Norwid czytany w Sierpniu</i>	436
Czesław Miłosz <i>Poeta polski i... uniwersalny</i>	437

Część V. Tłumaczenia

Jean Paul d'Arderschah <i>Geniusz polifoniczny</i>	439
Adolf Černý <i>Duch prometejski</i>	442
František Kvapil <i>Pierwszy symbolista polski</i>	445
Pavol Winczer <i>Cyprian Norwid...</i>	446
Krystyna Kardyni-Pelikánová <i>Czescy tłumacze Norwida</i>	453
Jerzy Gömöri	
<i>Norwid — poeta nowoczesny</i>	464
<i>Norwid — dawniej i dziś</i>	468
Aleksandr W. Lipatow <i>Samotność poety</i>	480
Mykoła Bażan <i>Niedola, godność i wielkość poety</i>	487
Teodor F. Domaradzki <i>Mistrz archetypicznego języka</i>	491
Przypisy	499
Indeks osób — opracowała Barbara Zaremba	555

Indeks osób

- A.C. zob. Cieszkowski August
A.C. zob. Czajkowski Antoni
a.n. zob. Nowaczyński Adolf
Abd el-Kader, Abd al-Kadir, emir arab. 176, 405, 488, 550, 552
Ad. Pot. zob. Potocki Adam, hrabia
Ajschylos (Ajschylos, Aischylos, Eschyl) 115, 512
Aleksander II, z dynastii Romanowów, car ros. 45, 51, 501
Aleksander Wielki Macedoński (Aleksandros), król Macedonii 157, 343
Allain Wilhelm Hervey 195, 524
Amiel Henri Frédéric 248, 531
Andrzejewski Jerzy 351, 461, 539, 540
Anna zob. Norwidowa Anna
Antoniewicz, ksiądz 105
Apolinaire zob. Apollinaire Guillaume
Apollinaire Guillaume, właśc. Wilhelm Apollinary Kostrowicki 195, 211, 339, 495, 524
Archita zob. Architas z Tarentu
Architas z Tarentu 514
Arcimowicz Władysław 21, 30, 31, 232, 264, 554
Arderschah Jean Paul de, właśc. Jan Paweł Kaczkowski 28, 164, 439
Ariosto Ludovico 96, 508
Asch Sholem (Asz Szalom) 348, 540
Asnyk Adam 424, 530
Asz Szalom zob. Asch Sholem August zob. Cieszkowski August
Babler Otto František 461, 462, 550
Baczyński Krzysztof Kamil, pseud. Jan Bugaj 287, 288, 355, 421, 535
Balbus Marcus Norius, prokonsul Kreta i Cyrenajki 391, 392
Balicki Antoni Euzebiusz 17, 182, 518, 544
Balicki Stanisław Witold 318
Ballanche Pierre Simon 476
Balzac Honoré de 469
Balzac zob. Balzac Honoré de
Bałucki Michał 420
Baranowski Dante 159, 520
Barbey d'Aureville Jules 140, 515
Bartelski Lesław 355
Bartosiński Jan 159
Bartoszewicz Julian 31, 505
Bartoszewski Władysław 318
Baudelaire Charles Pierre 140, 306, 330, 348 - 350, 353, 371, 383, 387, 399, 431, 447, 451, 452, 462, 484, 492, 515, 540, 544, 553
Bażan Mykoła Płatonowicz 29, 487
Bem Józef, generał 178, 211, 242, 260,

- 400, 405, 416, 452, 465, 488, 523, 526,
538, 544, 552
- Beniowski Maurycy August 11, 134,
443, 513, 514
- Bentkowski Władysław (krypt. liter.
W.) 9, 94, 470, 508
- Benvenuto zob. Cellini Benvenuto
- Berent Waclaw 461
- Bereżyński Konrad 544
- Bergson Henri 28, 485
- Bernacki Ludwik 41
- Bernanos Georges 340, 539
- Berwiński Ryszard 248, 304, 531, 550
- Białoszewski Miron 311, 362 - 364,
366, 371, 429, 541
- Białynia Chołodecki Józef Dominik
159, 520
- Bieńkowski Zbigniew 23, 370, 479
- Bierbaum Otto Julius 547
- Biernacki Nikodem 402, 545
- Bitnar V. 549
- Błok Aleksandr Aleksandrowicz 492
- Błoński Jan 20, 23 - 26, 306, 311, 312,
314 - 317, 319, 362, 363, 449, 450,
546, 548
- Boelke Robert 256, 532
- Boguszewska Helena 328
- Bohdan zob. Zaleski Józef Bohdan
- Böhme Jakob 99, 509
- Bohomolec Franciszek 420
- Bojanowski Edmund 510
- Bolesławita zob. Kraszewski Józef
Ignacy
- Bołoz-Antoniewicz Jan 159, 519
- Bonaparte zob. Napoleon I
- Bordowicz Maciej Zenon 377, 379,
381, 382, 387, 542
- Borowski Tadeusz 357
- Borowy Waclaw 20, 22, 23, 29, 32, 218,
283, 289, 320, 354, 358, 399, 419, 517,
533, 535, 537, 540, 544 - 546
- Branicka Róża z Potockich 38, 499
- Branicki Franciszek Ksawery, het-
man wielki koronny 46, 502
- Branicki Władysław 38, 499
- Braun Mieczysław właśc. M. Braun-
stein 252, 461, 485, 531
- Březina Otokar 456
- Brockhaus Friedrich Arnold 60, 62,
68, 76, 144, 226, 236, 443, 477, 504 -
506, 521
- Bronicz-Iłowicka Antonina z Rosz-
kowskich 256, 532
- Broniewski Władysław 208 - 213, 414,
463, 526, 546
- Broniszówna zob. Bronicz-Iłowicka
Antonina
- Broszkiewicz Jerzy 351, 541
- Brown John 375, 405, 455, 488, 538,
548, 551, 552
- Brown Oliver, syn Johna 488
- Brown Watson, syn Johna 488
- Browning Robert 476, 480
- Bruchnalski Wilhelm 159, 519
- Brückner Aleksander 110
- Bryll Ernest 26, 360, 377, 378, 383,
385 - 387, 542
- Brzękowski Jan 197, 525
- Brzostowska Janina 532
- Brzozowski Karol 76, 506
- Brzozowski Stanisław 17, 21, 26, 154,
169, 198, 227, 228, 286, 287, 352, 477,
478, 523, 529, 531, 534, 540, 544
- Budda, właśc. Siddhartha Gautama
118
- Buffon Georges Leclerc de 350
- Bugaj Jan zob. Baczyński Krzysztof
Kamil
- Buonarroti Michał Anioł zob. Buo-
narroti Michelangelo
- Buonarroti Michelangelo (Michał
Anioł) 39, 61, 108, 511
- Burbonowie, Bourbon, dynastia
franc., boczna linia Kapetyngów
512
- Byron George Gordon Noel, lord 133,
138, 166, 184, 196, 259, 273, 348, 469,
476, 485, 514, 521, 525, 532

- Carlyle Thomas 399, 476, 544
 Cavaignac Louis Eugène, francuski
 . generał 471
 Cazin Paul 28, 478
 Čech Eduard 550
 Cellini Benvenuto 105, 106, 389, 510,
 523, 542
 Cepnik Henryk 159
 Černy Adolf 442, 454
 Cervantes Saavedra Miguel de 176
 Cezar zob. Juliusz Cezar
 Changarnier Nicolas Anne Théodule,
 francuski generał 43, 471, 500
 Chateaubriand François René de 68,
 107, 510
 Chlebnikow Wielemir (Wiktor) Wła-
 dimirowicz 211, 527
 Chłopicki Józef, generał 280, 530
 Chmielowski Piotr 17, 180, 523
 Chojecki Edmund 45, 94, 471, 501,
 508
 Chołodecki Józef Dominik Białynia
 . zob. Białynia Chołodecki Józef
 Dominik
 Chopin (Szopen) Fryderyk 72, 83, 163,
 176, 179 209, 222, 242, 260, 272, 298,
 323, 361, 372, 400, 405, 406, 415,
 441, 443, 445, 447, 450, 487, 512, 522,
 526, 534, 536, 537, 538, 540, 541, 551
 Chrzanowski Ignacy 181
 Chudek Józef Marian 318
 Chwistek Leon 213
 Cicero zob. Cyncero
 Ciesielczuk Stanisław 536
 Cieszkowski August 7, 45, 46, 48, 72,
 172, 198, 201, 222, 472, 476, 501,
 502, 526
 Comte Auguste 197
 Conrad Joseph (właśc. Teodor Józef
 Konrad Korzeniowski) 438
 Coppé zob. Coppée François
 Coppée François 140, 515
 Corbusier zob. Le Corbusier Charles
 Edouard Jeanneret
 Croce Benedetto 53, 251
 Cybulski Wojciech 513
 Cyncero (Marcus Tullius Cicero) 396
 Cywiński Stanisław 21, 29 - 31, 277,
 280, 340, 530
 Czachowski Kazimierz 21, 181, 224,
 544
 Czajkowski Antoni 5, 8, 34, 50, 73, 76,
 79, 100, 114, 371, 502, 509, 512, 523
 Czarnomski Roman 47, 502
 Czartkowski Adam 283
 Czartoryski Adam Jerzy, księżę 7,
 37, 38
 Czechowicz Józef 213, 356, 421, 485
 Czernicka Paulina 298, 537
 Czuchnowski Marian 242, 530

 D. zob. Połocka Defina
 Dant zob. Dante Alighieri
 Dante Alighieri 172, 176, 338, 348, 447,
 476, 526
 Darwidn zob. Darwin Charles Robert
 Darwin Charles Robert 125, 329, 330,
 539
 Dawid, król Izraela (tradycyjny
 autor *Psałmów*) 516
 Dąbrowski Stanisław 35
 Dąbrowski Tadeusz 159, 519
 Dehmel Richard 28
 Dejbek zob. Deybel Ksawera
 Delacroix Eugène 127, 514
 Delaroche Paul 179, 523
 Dembiński Henryk, pseud. Henryk
 Kora 528
 Dembowska Aniela 90, 507
 Dembowski Edward 6, 7, 34, 89, 90,
 504, 507, 544
 Deotyma zob. Łuszczewska Jadwiga
 Derlikowska Jadwiga 480
 Deybel Ksawera 527
 Dickens Charles 469
 Dietrich Adolf 139
 Dietrich Fryderyk Krzysztof 139
 Dilthey Wilhelm 554
 Diogenes z Synopy, filozof cynicki
 248

- Dmochowski Henryk, rzeźbiarz 528
 Dmowski Roman 417
 Dobrowolski Stanisław Ryszard 351, 354, 486, 533, 541
 Domaradzki Teodor (Theodor) F. 28, 29, 35, 491, 553, 554
 Dominiak Franciszek, aktor warszawski 256, 532
 Dostojewski Fiodor Michajłowicz 438, 492
 Dr Omega zob. Kraszewski Józef Ignacy
 Drogoń Innocenty 82, 506
 Drogoszewski Aureli 283
 Drozdowski Bohdan 369
 Duchiniński Franciszek 110, 511, 532
 Dulęba-Wołoszynowska Maria 318
 Dürer Albrecht 508
 Dvořák Xavery 456
 Dybowska Anna 302
 Dygasiński Adolf 425, 547
 Dyk Vaclav 456
 Dynak W. 435
 Dyzieczek zob. Zaleski Marian
 Dziekońska Maria, generałowa 7, 44, 500
 Dziekońska Michalina zob. Zaleska Michalina
 Dziekoński Józef Bohdan 11, 50, 76, 90, 91, 160, 504, 508

 Etienne, dozorczyńni 300
 Eliot Thomas Stearns 353, 485, 551
 Emerson Ralph Waldo 476
 Engels Friedrich 171, 152
 Epimenides z Knossos 517
 Eschyl zob. Ajschylos
 Etchegaray Roger, kardynał 435

 Faleńska Felicjanowa zob. Trębicka Maria
 Faleńska Maria zob. Trębicka Maria
 Faleński Felicjan 11, 51, 242, 320, 530, 544
 Falkowski Zygmunt 234

 Faron Bolesław 35
 Fay J. P. 553
 Feldman Wilhelm 32, 163, 440, 454, 549
 Felińska Krystyna 498
 Feliński Zygmunt 544
 Fenollosa Ernest F. 495
 Fidiusz (Phejdias) 167, 234
 Fik Ignacy 22, 32, 218, 280, 350, 528, 553
 Filleborn Seweryn 70, 505
 Fisz Zenon, pseud. Tadeusz Padalica 90, 110, 507, 511
 Flaubert Gustave 248, 447, 548
 Foltyn Grażyna 442
 Fredro Aleksander 35, 176
 Frič Josef Václav 453, 454, 549
 Friedrich Hugo 353
 Frycie Stanisław 35
 Fryling Zygmunt 159
 Fryze Ludwik 206, 526

 Gabert Antoni 21
 Gacowa Halina 30
 Gajcy Tadeusz, pseud. Karol Topornicki 286
 Gajdoś Adolf 461, 462, 550
 Gajewski Jan Tadeusz 415, 529, 546
 Galczyński Konstanty Ildefons 463, 485
 Gamin (Le), przydomek listowny Cypriana Norwida 225
 Garczyński Stefan 115, 512
 Gaszyński Konstanty 49, 444, 548
 Gautier Théophile 367, 450, 484, 548
 Gąsiorowski Krzysztof 377, 381, 382, 384 - 387, 542
 Gide André 28, 340, 485, 539
 Giergielewicz Mieczysław 23, 409, 540
 Gil Mieczysław 436
 Giller Agaton 12, 117, 137, 513
 Głowala Wojciech 536
 Głowiński Michał 35
 Goethe Johann Wolfgang von 114, 272, 279, 353, 512, 521

- Gombrowicz Witold 428, 429, 438, 539
 Gömöri György (Jerzy) 28, 29, 426, 464, 547, 551
 Gomulicki Juliusz Wiktor 19, 21, 25, 27 - 30, 34, 35, 44, 103, 137, 301, 307 - 312, 315 - 319, 325, 326, 328, 336, 352, 371, 418, 470, 479, 485, 500 - 511, 514 - 516, 523, 537 - 541, 548, 552
 Gomulicki Wiktor, ojciec Juliusza Wiktora 16, 139, 141, 149, 188, 320, 321, 328, 477, 515, 538, 544
 Góngora y Argote Luis de 261, 533
 Gorgias z Leontinój, filozof grecki, sofista 495
 Goszczyński Seweryn 489, 490
 Goya y Lucientes Francisco 109, 511
 Górská Konstancja 34, 547
 Górski Konstanty Marian 143, 516
 Górski Ryszard 35
 Grabowska Maria 318
 Grabowska, żona Leona Grabowskiego 100
 Grabowski Leon 100, 101, 509
 Grochowiak Stanisław 362, 369, 371, 377 - 380, 382, 385 - 387, 421, 486, 542, 551
 Grzegorzczak Piotr 318
 Grzędzińska Maria 530
 Grzybowska Krystyna 19 - 21, 240
 Grzybowski Stefan Mieczysław 280
 Gut zob. Gutt Ferdynand
 Gutt Ferdynand 527
 Guyski (Gujski) Marcei 365, 404, 545
 Hadrian (Publius Aelius Hadrianus), cesarz rzymski 275
 Hahn Wiktor 159, 520
 Hartleb Kazimierz Jan 159, 519
 Hegel Georg Wilhelm Friedrich 48, 487, 500, 502
 Heine Heinrich 121, 248, 306, 348, 484, 513, 531
 Heller Ludwik 159, 520
 Herbert Zbigniew 24, 366 - 368, 421, 429, 542
 Hercen Aleksandr Iwanowicz 45, 487, 501
 Hertz Paweł 23, 352
 Herwegh Emma 501
 Herwegh Georg 487, 501, 551
 Heymel Alfred Walter 547
 Hilar, poeta czeski 456
 Hippokrates z Kos 513
 Hodi J. T. zob. Tokarzewicz Józef
 Hoene-Przesmycka Aniela, żona Zenona Przesmyckiego 290, 317
 Hoene-Wroński Józef Maria 85, 172, 222, 286, 507
 Hoffmann Ernst Theodor Amadeus 109, 441, 511
 Homer (Hómeros) 209, 291, 363, 423, 447, 465, 476
 Hopkins Gerard Manley 475, 476
 Horacy (Quintus Horatius Flaccus) 167, 339
 Horodyski Bogdan 318
 Horzyca Wilam (krypt. liter. T. M.) 21, 35, 243, 263, 521, 531, 533
 Hugo Victor Marie 471, 476, 484
 Hulewicz Jerzy 197, 202, 203, 525
 Hulewicz Witold 197, 525
 Hutten E. H. 554
 Huxley Aldous 485, 551
 Ibsen Henrik 547
 Ignatowicz zob. Ichnatowicz Janusz Artur
 Ichnatowicz Janusz Artur 486, 551
 Inglot Mieczysław 5
 Irzykowski Karol 19, 197, 199 - 201, 296, 525, 535
 Iwanowski Eustachy 44, 500
 Iwaszkiewicz Jarosław 197, 325, 525, 535
 Jachimecki Zdzisław 536
 Jacobsen Jens Peter 399, 441, 544
 Jadwiga zob. Łuszczewska Jadwiga

- Jakubowski Jan Zygmunt 23, 28, 30, 318, 326, 352
- Jan Ewangelista (Joánnēs) św., apostoł 176, 525, 530
- Jan Paweł II (Karol Wojtyła), papież 435
- Jan III Sobieski, król polski 50, 225, 439, 502
- Jan z Czarnolasu zob. Kochanowski Jan
- Janik Michał 159, 520
- Janin Jules 505
- Janouch Jaroslav 461, 550
- Janowski Jarosław 280
- Janta Aleksander (Aleksander) 318
- Januszkiewicz Eustachy (krypt. liter. L***) 111, 123, 511
- Jaracz Stefan 256, 532
- Jasnorzewska-Pawlikowska Maria 390, 525, 543,
- Jastrun Mieczysław 20, 22, 24, 289, 306, 307, 314, 316, 318, 337, 342, 351, 357 - 359, 388, 417, 419 - 421, 424, 462, 466, 479, 485, 535, 537, 538, 540, 546, 551
- Jastrzębski Zdzisław 24, 30, 34, 35, 285 - 287, 422, 521
- Jatowtt Maksymilian 542
- Jaworski Jarosław 19, 21, 206
- Jaworski Kazimierz, sekr. komitetu obchodów 25-lecia śmierci Norwida 159, 228
- Jaworski Kazimierz Andrzej, poeta 218, 528
- Jażwiński Franciszek („obywatel wojskowy...”) 538
- Jean Paul, właśc. Johann Paul Friedrich Richter 109, 511
- Jedlia Kapuściński Józef zob. Jedlicz Józef
- Jedlicz Józef, właśc. Józef (Jedlia) Kapuściński 159, 520
- Jellenta Cezary 16, 20, 164, 170, 188, 515, 521, 522
- Jełowicki Aleksander 503
- Jerzy zob. Lubomirski Jerzy Henryk
- Jerzyna Zbigniew 32, 359, 377, 380 - 382, 386, 387, 542
- Jezierski Feliks 90, 507
- Jeziorański Antoni, generał 55, 103
- Jeż Tomasz Teodor właśc. Zygmunt Milkowski 110
- Joyce James Augustine Aloysius
- Józia zob. Zaleska Józefa
- Juliusz zob. Słowacki Juliusz
- Juliusz Cezar (Caius Iulius Caesar) 157, 167, 227, 321, 332, 434, 521, 529, 530, 532, 539
- Juwenalis (Decimus Iunius Iuvenalis) 522
- Kaczkowski Jan Paweł zob. Arderschah Jean Paul de
- Kaczkowski Zygmunt 420
- Kalerdzi zob. Kalergis Maria
- Kalergi zob. Kalergis Maria
- Kalergis Maria z Nesselrodów, hrabianka, 1° voto Muchanowa 82, 157, 193, 225, 262, 271, 272, 371, 491, 500, 502, 519, 520, 529, 533
- Kallenbach Józef 40, 45, 49, 159, 519
- Kamiński Henryk pseud. Wróblewski N. 6, 34
- Kamiński Aleksander 542
- Kant Immanuel 509
- Karásek Jiří 454 - 456, 458, 459
- Kardyni-Pelikánová Krystyna 35, 453
- Karelusówna Barbara 318
- Karpowicz Tymoteusz 371, 541
- Kasprowicz Jan 217, 390, 459, 528
- Kawecka Maria 159
- Kawyn Stefan 30, 248
- Kenig Józef 76, 506
- Kepler Johannes 172
- Kęszycki, znajomy pań Dziekońskich 44, 500
- Kierkegaard Søren Aabye 246, 247
- Kisielewski Józef 267
- Klaczko Julian 10, 61, 104, 226, 470, 510

- Kleiner Juliusz 159, 313, 520
 Klempa Grażyna 35
 Kleopatra VII Wielka, z dynastii Ptolemeuszów, ostatnia królowa Egiptu 163, 164, 166, 167, 185, 186, 225, 227, 235, 250, 256, 275, 279, 291, 321, 327, 332, 354, 444, 445, 517, 521, 529, 530, 532, 539
 Kliszko Zenon 539
 Klosza Ksenia 486
 Kłossowski Pierre 495, 553
 Kmity Jerzy 35
 Kochanowski Jan 92, 207, 208, 304, 337 - 339, 379, 381, 383, 417, 463, 469, 508, 523
 Kocówna Barbara 318
 Koczor zob. Koczorowski Stanisław Piotr
 Koczorowski Stanisław Piotr 280, 283, 289 - 291, 535
 Kokular Aleksander 71, 77, 505, 510, 532
 Kolbuszowski Edmund 159
 Kolumb Krzysztof, wł. Cristoforo Colombo, hiszp. Cristóbal Colón 107, 482, 504
 Kołaczkowski Stefan 20, 31, 32, 35, 246, 330, 354, 358, 405, 419, 486, 531, 544, 545, 551
 Kołoniecki Roman 421
 Komierowska Zofia zob. Radwanowa Zofia
 Komornicka Maria 195
 Komorowski Józef 510
 Konaszewicz (Kunaszewicz), właśc. Piotr Sahajdaczny, hetman kozacki 90, 507
 Konopnicka Maria 456
 Kopera Feliks 254
 Kopernik Mikołaj 172, 203, 434
 Korzeniewska Ewa 146
 Korzeniewski Bohdan 289, 290, 535
 Kosiński Kazimierz 418
 Kossak-Szczucka Zofia 461
 Kossonoga, woźny 290, 535
 Kossowski Bolesław zob. Kossowski Stanisław
 Kossowski Stanisław 42, 49, 143, 471, 515
 Kościelski Władysław 512
 Kościuszko Tadeusz 90
 Kozikowski Edward 197, 525, 532
 Koźmian Andrzej Edward, syn Kajetana, stryjeczny brat Jana i Stanisława Egberta 11, 99, 100, 105, 509
 Koźmian Jan, brat Stanisława Egberta 43, 49, 97, 100, 470, 472, 500, 502, 524, 552
 Koźmian Kajetan 7, 38, 91, 100 - 102, 499, 509
 Koźmian Stanisław Egbert 9, 41, 47, 49, 100, 500, 540, 552
 Koźmianowie 7, 41, 47, 49, 192, 509
 Krafft Adam, rzeźbiarz niemiecki 507
 Krakowski Edward (Edouard) 28, 478, 544
 Krasicki Ignacy 338, 425, 469, 547
 Krasieńska Eliza z Branickich 499, 502
 Krasieński Józef, senator 37
 Krasieński Karol, syn Józefa 37, 532
 Krasieński Zygmunt 7 - 10, 16, 25, 35, 40 - 42, 45 - 49, 53, 58, 72, 82, 99, 126, 129, 133, 134, 140, 145, 147, 160, 162, 175, 176, 178, 181, 186, 189, 201, 210, 212, 221, 223, 260, 261, 264, 273, 274, 288, 301, 372, 426, 441, 445, 447, 449, 466, 469, 470 - 474, 476, 480, 490, 499 - 502, 508, 514, 515, 517, 518, 526, 528, 531, 534, 536, 540, 541, 549
 Kraszewski Józef Ignacy, pseud. Bolesławita, Dr Omega 10 - 12, 52, 102, 108, 109, 115, 121, 334, 477, 492, 503, 509, 512, 517, 553
 Krechowicki Adam 17, 54, 157, 159, 165, 189, 192, 194, 505, 520, 521, 544

- Krejčí Karel 456, 462, 550
 Kridl Manfred 19, 249, 293, 358, 418, 536, 544, 546, 549, 553
 Kruczkowski Leon 528
 Ksawery zob. Branicki Franciszek
 Ksawery
 Kubicki Marian Aleksander 208 - 210, 526
 Kuczyńska Joanna z Wulfersów, marszałkowa 157, 426, 519, 547
 Kuczyński Aleksander, marszałek szlachty guberni lubelskiej 519
 Kupść Bogumił Stanisław 318
 Kuryluk Karol 528
 Kuszel-Walewska Aniela zob. Walewska Aniela
 Kvapil František 445, 455, 456, 462, 548, 549
 L., kryptonim autora recenzji 96
 L*** zob. Januszkiewicz Eustachy
 L. Bonaparte zob. Napoleon III
 Lalou René 28
 Landy, uczestnik manifestacji patriotycznych
 Laura (panna Laura), znajoma Marcelego Motty 114, 423
 Lechoń Jan, właśc. Leszek Serafinowicz 197, 525, 535
 Leconte de Lisle Charles Marie René 484
 Le Corbusier, właśc. Charles Edouard Jeanneret 348
 Leksikiewicz J. 105, 510
 Lemański Jan 550
 Lenartowicz Teofil 5, 50, 76, 79, 87, 90, 116, 129, 137, 138, 254, 303, 304, 390, 398, 466, 469, 508, 513, 529, 532, 537, 543, 545, 546
 Lenartowicz Zofia z Szymanowskich, żona Teofila 68, 116
 Leo Anna 55
 Leonardo zob. Leonardo da Vinci
 Leonardo da Vinci 255, 258, 364
 Leonidas, król Sparty, z rodu Agiadów 530
 Lermontow Michaił Jurjewicz 306
 Leśmian Bolesław właśc. Bolesław Lesman 350, 351, 390
 Lévi-Strauss Claude 496
 Levittoux Karol 41, 500
 Lewak Adam 110
 Lewenstam zob. Lewestam Fryderyk Henryk
 Lewental Franciszek Salezy (Salomon) 84, 506
 Lewestam Fryderyk Henryk 84, 506
 Lewitu zob. Levittoux Karol
 Lewocka Katarzyna 7
 Libelt Karol 476
 Libera Zdzisław 352
 Likofron z Chalkis (Lykóphrōn) 261, 533
 Lipatow Aleksandr Władimirowicz 29, 480
 Lorentz Stanisław 290, 535, 536
 Lubomirski Jerzy Henryk 40, 499
 Ludwik XIV, z dynastii Burbonów, król Francji 112, 512
 Ludwisia, postać niezidentyfikowana 95
 Łapiński Zdzisław 20, 24, 452, 474, 475, 549
 Łempicka Maria z Norwidów, bratanica poety, córka Zofii i Ksawerego 144, 516, 537
 Łempicki Julian, mąż Marii 516
 Łepkowska zob. Łempicka Maria
 Łubieński Leon, hrabia 502
 Łukasz Ewangelista (Lukás, Lúkios) św. 493, 500, 502, 503, 534
 Łunaczarski Anatolij Wasiljewicz 486
 Łuszczewska Jadwiga, pseud. Deotyma 11, 102, 105, 106, 273, 510 511, 519, 534
 Łuszczewska Magdalena (Nina), matka Jadwigi 7, 11, 107, 501, 510

- M („pani M.”) zob. Maleszewska Tytusowa („pani M.”)
- M. S. zob. Sokołowski Marian
- Mácha Karel Hynek 444
- Máchal Jan 460, 550
- Madej Antoni 536
- Maeterlinck Maurice 399, 441, 455, 543, 547
- Maj Witold 332, 539
- Majakowski Władimir Władimirowicz 211, 289, 535
- Majorkiewicz Jan 90, 507
- Makowiecki Tadeusz 31, 32, 290, 291, 419, 531, 535, 540, 541
- Makuszyński Kornel 159, 519
- Malczart Z. zob. Malfart Zygmunt
- Malczewski Antoni 102, 256, 274, 322, 540
- Maleszewska Tytusowa („pani M.”), żona malarza Tytusa Maleszewskiego, adresatka wiersza Cypriana Norwida 343, 344, 361, 449, 540, 551
- Malewska Hanna 357
- Malewski Zygmunt 16, 160, 544
- Malfait Zygmunt zob. Malfart Zygmunt
- Malfart Zygmunt, pseud. Stanisław Malczart 143, 144, 516
- Mallarmé Stéphane 207, 420, 462, 463, 480, 483, 492, 515, 526, 553
- Malraux André 379
- Małachowski Stanisław, wojewoda 46, 502, 541
- Małkowski Stanisław, ksiądz 435
- Mammia, kapłanka z Pompei 391
- Mann Maurycy 105, 510
- Mańkowski Teodor 51
- Marek Ewangelista (Márkos, właśc. Jan o przydom. Marek) św: 500
- Marianek zob. Zaleski Marian
- Marinetti Filippo Tommaso 211, 527
- Marks Karol, właśc. Karl Heinrich Marx 488, 552
- Marrené-Morzowska Waleria 70, 127, 505, 514, 517, 518, 522
- Martinet Louis 508
- Masák Emanuel 457 - 459, 461, 462, 464, 549, 550
- Matejko Jan 12, 86
- Maternová Pavla 456
- Mateusz Ewangelista (Matthájos, właśc. Levi) św. 494
- Matouš Josef 459, 460, 462, 549, 550
- Matylda, hrabianka, znajoma Marcelego Motty 114
- Mauersberger Adam 318
- Mazepa, właśc. Jan Kołodyński, hetman Lewobrzeżnej Ukrainy 126
- Mazurkiewicz Wincenty 507
- Melkowski Stefan 528
- Michalakowa Halina 30
- Michalski Hieronim 318
- Michał Anioł zob. Buonarroti Michelangelo
- Michałowski Piotr 258, 532
- Michelet Jules 447, 548
- Miciński Tadeusz 28, 175, 178, 198, 351, 522, 523, 550, 544
- Mickiewicz Adam 8, 16, 25, 27, 28, 35, 48, 53, 68, 72, 90, 129, 130, 133, 140, 147, 152, 156, 157, 160, 162, 164 - 166, 173, 175, 176, 178, 179, 181, 186, 189, 190, 193, 195, 196, 202, 203, 207, 208, 210, 212, 222, 223, 232, 244, 255, 260, 261, 273, 274, 279, 286, 287, 293, 296, 301, 303, 304, 307, 311, 313, 339, 342, 343, 347, 348, 372, 373, 379, 383, 385, 392, 400, 417, 425, 441, 445, 447, 449, 450, 459, 464 - 466, 468, 469, 471 - 473, 475, 476, 479, 480, 485, 492, 502, 505, 508, 514, 521, 522, 525 - 528, 536, 537, 538, 540
- Mickiewicz Władysław, syn Adama 13, 17, 67, 187, 325, 347, 508
- Mierosławski Ludwik, generał: 60, 280, 504, 530
- Mikulski Tadeusz 318, 319

- Miller Jan Nepomucen 21, 197, 252, 525, 532
- Miłosz Czesław 12, 24, 34, 280, 340, 421, 429, 437, 485
- Minasowicz Jan Klemens 258, 510, 532, 538
- Miniszewski Józef Aleksander 90, 507
- Miriam zob. Przesmycki Zenon
- Mochnacki Maurycy 287, 352, 535
- Modzelewska Józefa 256, 532
- Modzelewska Natalia 541
- Morawski Franciszek, generał 100, 509
- Morawski Stefan 18, 35
- Morris William 152, 518
- Morstin Ludwik Hieronim 279, 280, 315, 538
- Morstin-Górska Maria 30
- Mortkowicz Jakub 549
- Mortkowicz-Olczakowa Hanna 252, 532
- Motty Marceli, pseud. Wojtuś 87, 114, 423, 512, 546
- Mrozowicka Irena 159, 520
- Mrozowicka Zofia 159, 520
- Mrozek Sławomir 542
- Muchanow Sergiusz 225, 529
- Murawiewa Marfa Nikołajewna, słynna tancerka rosyjska, adresatka wiersza Cypriana Norwida 344, 406, 445, 488, 552
- Musil Robert 541
- Musset Alfred de 248, 521
- Mycielski Jerzy 17, 31, 179, 517, 523
- Myśliwiec Herbert 512
- N. (hrabianka N.) zob. Kalergis Maria
- N. Anna zob. Norwidowa Anna
- N. Ludwik zob. Norwid Ludwik
- N. Ludwikowa zob. Norwidowa Anna
- Nadar zob. Tournachon Félix
- Nakwaska Anna 7
- Napierski Stefan, właśc. Stefan Marek Eiger 197, 525
- Napoleon I, Napoléon Bonaparte (Buonaparte), cesarz Francuzów król Włoch 329, 507, 512
- Napoléon III, Charles Louis Napoléon Bonaparte, prezydent Francji, później cesarz Francuzów 101, 509
- Natanson Wojciech 20, 35, 314
- Natuniewicz Halina 318
- Nawrot Stanisław 256, 532
- Nefretet zob. Nefer(e)titi
- Nefer(e)titi, Nefretete, Nofretete, żona króla egipskiego Amenhotepa IV (Echnatona) 363
- Nehring Władysław 11, 31, 116, 513
- Neron (Nero Claudius Caesar), cesarz rzymski 421
- Neruda Jan 453, 549
- Nerval Gérard de, właśc. Gérard Labrunie a. La Brunie 109, 511, 544
- Nesselrode (Kalergis) Maria zob. Kalergis Maria
- Newton Isaac 172
- Niemcewicz Julian Ursyn 473
- Nietzsche Friedrich Wilhelm 161, 176, 439, 441, 442, 452, 454, 455, 477, 547
- Niewiadomski Eligiusz 254
- Niewiarowski Aleksander, pseud. Aleksander Półkoźcie 14, 63, 75, 76, 103, 505, 506, 510
- Norwid Jan, ojciec poety 19, 322
- Norwid Ksawery, młodszy brat poety 81, 82, 516
- Norwid Ludwik, starszy brat poety 5, 62, 69, 77, 81-83, 103, 143, 157, 504, 506, 516, 538
- Norwidowa Anna z Jarnowskich, żona Ludwika 143, 144, 157, 516, 519

- Norwidowa Ksawerowa zob. Radwanowa Zofia
- Nowaczyński Adolf 16, 28, 175, 205, 526
- Nyrkowski Stanisław 303
- „Obywatel wojskowy ze starej emigracji” zob. Jaźwiński Franciszek
- O’Connell zob. O’Connell Daniel
- O’Connell Daniel 488, 552
- Odrowąz Wanda zob. Walewska Aniela
- Odrowąz-Pieniążek Janusz 318
- Odyniec Antoni Edward 525
- Oleszczyński Antoni 44, 500
- Olizarowska, postać niezidentyfikowana 105
- Olizarowski Tomasz 322
- Opaliński (Krzysztof lub Łukasz) 420
- Ordon Julian Konstanty 392
- Orłowski Aleksander 142, 258, 515, 532
- Orpiszewski Ludwik 7, 8, 37, 38, 541
- Ortwin Ostap, właśc. Oskar Katzenellenbogen 32, 35
- Oryńska Anna 444, 453
- Ostrowski Krystyn 513
- P. Andrzej, rozlewacz stali, miłośnik poezji Norwida 436, 437
- Padalica zob. Fiszer Zenon
- Panna zob. Zaleska Józefa
- Papież zob. Pius IX
- Parandowski Jan 392
- Pasek Jan Chryzostom 108
- Pasternak Boris Leonidowicz 485
- Paszkiwicz Mieczysław 318
- Paweł z Tarsu, apostoł (Poulos, właśc. Szaweł, hebr. Szaul) św. 234
- Pawlikowska-Jasnorzewska Maria zob. Jasnorzewska-Pawlikowska Maria
- Pawlikowski Tadeusz 159, 520
- Pégny Charles 207, 526
- Peiper Tadeusz 390, 542, 543
- Pérard Joseph 478
- Perykles (Perikles) 167
- Petőfi Sándor 465
- Piątkowski Henryk 57, 503
- Pic de la Mirandole Jean François (Giovanni Pico della Mirandola) 58, 504
- Piechal Marian 20, 21, 24, 218, 269, 280, 285, 297, 354, 364, 418, 430, 486, 533, 536, 547
- Piekarski Antoni 256, 532
- Pietrkiewicz (Pieterkiewicz) Jerzy 475
- Pigoń Stanisław 31, 116, 195, 234, 264, 300, 309, 315, 318, 513, 537, 551
- Pilaś Jan 453, 463, 551
- Pini Tadeusz 18, 19, 21, 22, 213, 271, 277 - 283, 301, 306, 308, 315, 316, 399, 461, 478, 527, 534, 537, 539, 544
- Piotrowska Irena 318
- Pius IX (Mastai Ferretti) papież 45, 501, 541
- Piwerski Jan Feliks 77, 506
- Platon (Plato) 117, 392, 393, 514
- Platt Julian 318
- Plutarch (Plútarchos) z Cheronéi 396
- Płoszewski Leon 318
- Podoski Wiktor 253
- Poe Edgar Allan 51, 52, 109, 399, 511, 544
- Pogórecka Krystyna 154
- Pol Wincenty 14, 65, 140, 162, 235, 280, 398, 473, 504, 530
- Potocka Delfina z Komarów, hrabina 7, 40, 46, 298, 499, 502, 517, 536, 537
- Potocki Adam, hrabia 38, 46, 502
- Potocki Antoni 20
- Potocki Mieczysław, hrabia, mąż Delfiny 499

- Potocki Wacław 383, 542
 Pound Ezra Loomis 495, 553
 Półkoźic Aleksander zob. Niewiarowski Aleksander
 Priszwin Michał Michajłowicz 425, 547
 Procházka Arnošt 454
 Proudhon Pierre Joseph 487, 551
 Prus Bolesław, właśc. Aleksander Głowacki 217, 301, 492, 528
 Przesmycki Adam, bratanek Zenona Przesmyckiego (Miriamy)
 Przesmycki Zenon, pseud. Miriam 14 - 16, 18, 21, 22, 24, 26, 27, 29, 34, 94, 106, 139, 143, 144, 146, 149, 158 - 160, 179 - 181, 183, 191, 192, 201, 222, 227, 233, 252 - 254, 260, 267, 268 - 270, 275, 276, 281, 282, 285, 289 - 291, 300, 301, 306, 307, 311, 313 - 315, 317, 320, 321, 334, 338, 340, 354, 367, 381, 390, 393, 399, 417, 440, 443, 445, 461, 477, 515 - 518, 521, 523, 532 - 535, 537, 539, 540, 544, 545, 548, 553, 554
 Przesmycki Tomasz Szymon, ojciec Zenona Przesmyckiego (Miriamy) 290, 317
 Przyboś Julian 23, 289, 318, 341, 371, 358, 479, 535, 540, 541
 Przybylski Ryszard 542
 Przybyszewski Stanisław 195, 280, 441, 455, 524, 530
 Puszkina Aleksandr Siergiejewicz 227, 529
 Radwan Władysław 143
 Radwanowa Zofia z Sobieskich, 1° voto Komierowska, 2° voto Norwidowa, w latach 1862 - 64 żona Ksawerego Norwida 143, 302, 516, 537
 Radziwiłł Karol Stanisław, zw. Pannie Kochanku, wojewoda wileński 77, 298
 Rafael właśc. Rafaelo Santi a Sanzio 258, 364
 Ramułt Ludwik 159
 Rastawiecki Edward 179, 253, 254, 532
 Raszewski Zbigniew 318
 Rautenstrauchowa Łucja z Giedrojców, generałowa 7, 501
 Renč Václav 453, 462, 550
 Restif (właśc. Retif) de la Bretonne Nicholas-Edme 188, 524
 Richter Jean Paul zob. Jean Paul
 Rigault Raoul 503
 Rilke Rainer Maria 485, 551
 Rimbaud Jean Arthur 195, 287, 349, 350, 431, 462, 484, 515, 535, 540
 Roche D. 553
 Roche Maurice 496
 Rodziewiczówna Maria 297, 536
 Rojare F. 553
 Rolle Michał 17, 191, 192
 Romanowski Mieczysław 469
 Ropelewski Stanisław 398, 508
 Roselly de Lorgues Antoine 508
 Rosen Jan 55, 503
 Rossbach August 512
 Rostworowski Karol Hubert 228, 529
 Rousseau Jean Jacques 425, 524
 Różewicz Tadeusz 464
 Rudnicka Jadwiga 318
 Ruprecht Karol 220
 Ruskin John 152, 257, 476, 518
 Rymkiewicz Jarosław Marek 397, 542
 Ryszkiewicz Andrzej 318
 Rytard Jerzy Mieczysław 202, 525
 Rzymowski Wincenty 528
 Sadkowska Czesława 318
 Saint-Simon Claude Henri de Rouvroy, hrabia de 487, 551
 Sahling Ferdynand 77, 506
 Šalda František Xaver 456
 Salem zob. Salome
 Saling zob. Sahling Ferdynand
 Salinger Jerome David 35

- Samborski Bogusław, aktor warszawski 256, 532
- Sand George, właśc. Aurore Dudevant 125
- Sarnecki Zygmunt 126, 514
- Sawicki Stefan 32
- Scaevola (Caius Mucius Scaevola) 41, 499
- Schelling Friedrich Wilhelm Joseph von 90, 507
- Schiller Friedrich 196, 273, 525
- Schleiermacher Friedrich Daniel Ernst 496, 553, 554
- Schopenhauer Arthur 53, 249
- Schroeder Artur 256
- Schröder Rudolf Alexander 547
- Schulz Bruno 539
- Śebesta Klement Maria, ksiądz 458, 549
- Sekstus Empiryk (Séxtos Empejri-kòs, łac. Sextus Empiricus), grecki filozof-sceptyk 495
- Seneka Młodszy (Lucius Annaeus Seneca) 513
- Sędziwój Michał, Sendivogius Polonus, alchemik 160, 508, 520
- Sęp-Szarzyński zob. Szarzyński Mikołaj Sęp
- Shakespeare William 139, 172, 203, 256, 320, 423, 465, 476, 513, 523
- Shelley Percy Bysshe 279, 306
- Siedlecki Józef, bohater książki S. Witkiewicza *Dziwny człowiek* 518
- Siemaszkowa Wanda 159, 256, 519, 532
- Siemiński Lucjan 49, 105, 162, 444, 502, 548
- Sienkiewicz Henryk 19, 84, 181, 195, 241, 301, 421, 461, 492, 506, 523
- Sienkiewicz Jerzy 318
- Sieroszewski Wacław 28
- Sikora Adam 527
- Sinko Tadeusz 21, 218, 259, 542
- Sito Jerzy Stanisław 486, 551
- Skimborowicz Hipolit 90, 507
- Skrochowski Józef 325
- Skrzynecki Jan, generał 410, 528
- Skwarczyńska Stefania 318
- Sládek Josef Václav 456
- Sławińska Irena 25, 32, 318
- Słonimski Antoni 337, 414, 535, 539, 546
- Słowacki Juliusz 8, 11, 12, 16, 24, 25, 27, 28, 35, 40, 53, 60, 63, 65, 69, 72, 74, 81, 82, 93, 115, 126, 129, 130, 132 - 134, 140, 145, 147, 156, 157, 160, 162, 163, 164 - 166, 173, 175, 176, 178, 179, 181, 186, 189, 194, 202, 207, 210, 212, 214, 222, 223, 242, 247, 257, 260, 261, 264, 273, 279, 286, 288, 301, 304, 307, 311, 313, 329, 338, 339, 343, 347, 348, 361, 372, 373, 378, 379, 384, 385, 388, 390, 394, 397, 398, 406, 417, 441, 443 - 447, 450, 453 - 455, 459, 464 - 467, 469, 476, 479, 480, 487, 492, 504, 505, 508, 513, 514, 516, 517, 519 - 522, 525, 526, 528, 530, 531, 539, 542, 543, 545, 549, 550
- Smokowski Wincenty 91
- Smoter Jerzy Maria 537
- Sobieska Zofia zob. Radwanowa Zofia
- Sofokles (Sophoklés) 247, 531
- Sokołowski Marian (M. S.) 35, 143, 144, 513, 516
- Sokrates 247, 434, 541
- Souriau Étienne 553
- Spartakus 294, 552
- Sroka Mieczysław 154
- Stabrowski Kazimierz 290, 535
- Stacjusz (Publius Papinius Statius) z Neapolu 514
- Staff Leopold 359, 389, 390, 463
- Stanclik Mieczysław 369, 370
- Starnawski Jerzy 30, 35, 287
- Stefanowska Zofia 17, 25, 32, 34, 283, 289, 399, 451, 452, 533, 545, 548
- Stendhal, właśc. Henri Beyle 188, 524

- Stern Anatol 351
 Sternschuss Adolf 142, 516
 Strakoš Jan 550
 Straszewska Maria 540
 Stupkiewicz Stanisław 30
 Stur Jan 197, 525
 Sudolski Zbigniew 40, 41, 318, 499, 500, 517
 Supervielle Jules 339, 539
 Sygietyński Antoni 84, 506
 Syrokomla Władysław, właśc. Ludwik Kondratowicz 11
 Szarzyński Sęp Mikołaj 181, 320, 338, 523
 Szczyпка Józef 325
 Szekspir zob. Shakespeare William
 Szelling zob. Schelling Friedrich Wilhelm Joseph von
 Szentroch Tadeusz 532
 Szewczenko Taras 489, 552
 Szmydtowa Zofia 318, 352, 545
 Szondi Peter 496, 554
 Szopen Fryderyk zob. Chopin Fryderyk
 Sztaudynger Jan Izidor 267
 Szweykowska Oktawia z Potockich 38, 499
 Szweykowski Jan Kajetan 38, 499
 Szyller zob. Schiller Friedrich
 Szymanowska Zofia zob. Lenartowicz Zofia
 Szymanowski Wacław 70, 76, 103, 112, 505, 506, 510
 Szyndler Pantaleon 57, 144, 503
 Śladkowska Anna 89
 Świętochowski Aleksander 492
 Świontek Sławomir 553
 T. M. (krypt. liter.) zob. Horzyca Wilam
 Tacyt (Publius (Caius) Cornelius Tacitus) 366, 368, 476
 Talleyrand-Périgord, Charles Maurice de, francuski mąż stanu 115, 512
 Tarnowski Stanisław 17, 188, 192, 217
 Tasso Torquato 39, 165, 521
 Tassoni Alessandro 96, 508
 Tatomir Adam 318
 Tenner J. 159
 Teresa z Lisieux (od Dzieciątka Jezus), właśc. Marie Françoise Thérèse Martin, św. 435, 436, 547
 Tetmajer Kazimierz Przerwa 195
 Tokarzewicz Józef pseud. J.T. Hodi 84, 125, 506
 Tomasz z Kempis (Thomas à Kempis), właśc. Thomas van Kempen 176, 522
 Tomkowicz Stanisław 38, 91, 101, 102
 Tołstoj Lew Nikołajewicz 492
 Toporowski Marian 318
 Tournachon Félix, pseud. Nadar 115, 512
 Towiański Andrzej 156, 214, 245, 527, 531
 Traugutt Romuald 227, 544
 Trentowski Bronisław Ferdynand 110, 222, 470 - 472, 511
 Trepiński Antoni 318
 Trębicka Maria (zameżna Falańska) 143, 160, 163, 172, 193, 223, 225, 254, 262, 265, 416, 457, 500, 515, 520 - 522, 528 - 530, 532, 533, 545, 546, 550
 Troczyński Konstanty 280
 Trojanowicz Zofia 32, 34, 37, 38, 541
 Trzebiński Andrzej, pseud. Stanisław Łomień 286, 535
 Trznadel Jacek 15, 20, 23, 25, 32, 34, 458, 549
 Turgieniew Iwan Siergiejewicz 487, 552
 Tuwim Julian 197, 242, 243, 252, 351, 354, 355, 390, 463, 485, 525, 529, 530, 535, 540, 543
 Tycjan, właśc. Tiziano Vecellio (Vecelli) 86

- Tyrtej (Tyrtaios), poeta grecki z VII w. p.n.e. 260, 393, 394, 395, 396, 517, 527, 530, 532, 543, 551
- Tysiewicz Jan, właśc. Władysław Niewiarowicz 44, 500
- Ujejski Józef 19, 198, 210, 525, 526
- Ujejski Kornel 65, 304, 504
- Verlaine Paul Marie 140, 515, 540, 547
- Vico Giambattista 401, 544
- Villiers de l'Isle-Adam Auguste de, hrabia 140, 248, 399, 441, 515, 531, 544
- Viola O. zob. Wołowski Michał
- Voltaire, właśc. François Marie Arouet 96, 508
- Votka A. 549
- Vouarnet J. N. 495, 553
- Vrchlický Jaroslav 456
- Vydra Bohumil 460
- W. (krypt. liter.) zob. Bentkowski Władysław
- Wagner Olimpia 302, 552
- Wagner Richard 114, 512
- Walewska Aniela z Kuszłów, pseud. Bożena lub Wanda Odrowąż 39
- Walicki Andrzej 154
- Wallenrod Konrad, właśc. Konrad von Wallenrode, wielki mistrz krzyżacki 452, 524
- Wańkiewicz Walenty 527
- Wasilewska Wanda 528
- Wasilewski Zygmunt 19, 215, 218, 417
- Wasserberger, dr 159
- Wasylewski Stanisław 159, 257, 520, 532
- Wańkiewicz Andrzej Krzysztof 543
- Wat Aleksander 24, 429
- Ważyk Adam 22, 24, 292, 295 - 297, 357, 429, 536, 540, 544
- Wellisz Leopold 142, 302, 515, 516
- Wende Jan Karol 208, 217, 526
- Wergiliusz (Publius Vergilius Maro) 396, 408
- Weronika, św. 404
- Westphal Rudolf 512
- Weyssenhoff Józef 297, 536
- Węgierska Zofia 12, 119
- Węzyk Franciszek, stryj Władysława 38, 91, 101, 102, 499
- Węzyk Władysław, bratanek (synowiec) Franciszka 39, 91, 371, 499, 502, 541
- Wieczorek Diana 491
- Wielopolski Aleksander 45, 501
- Wierczak A. 159
- Wierzyński Kazimierz 197, 225, 535
- Wilde Oscar Fingal O'Flahertie Wills 196, 525, 547
- Wilkońska Paulina 50
- Wilski Zbigniew 35
- Winčer Pavol 29, 446
- Windischgrätz Alfred von, feldmarszałek austriacki 471
- Witkacy zob. Witkiewicz Stanisław Ignacy
- Witkiewicz Stanisław, ojciec Witkacego 16, 28, 152, 177, 226, 523, 529
- Witkiewicz Stanisław Ignacy, pseud. Witkacy 213, 438
- Witte Karol 6, 89, 138
- Witwicki Stefan 179, 506, 523
- Władek zob. Broniewski Władysław
- Władysław zob. Węzyk Władysław
- Wojewoda zob. Małachowski Stanisław
- Wojtkowski Andrzej 537
- Wojtuś zob. Motty Marceli
- Wolff Maurycy Bolesław, wydawca 112, 443, 511, 512
- Wollman Frank 460, 550
- Wolska Maryla, właśc. Maria Wolska 159, 520
- Wolski Włodzimierz Dionizy 78, 90, 129, 507
- Wolter zob. Voltaire

- Wołowski Michał, pseud. O. Viola 72
 Wójcicka-Chylewska Zofia 159
 Wróblewski N. zob. Kamieński Henryk
 Wujek Jakub 241
 Wurtz Xavier 59
 Wyka Kazimierz 19, 22, 24, 27, 35, 261, 280, 285, 287, 295, 327, 354, 355, 357, 358, 364, 450, 535, 536, 544, 548
 Wysocki Alfred 159, 520
 Wypiański Stanisław 16, 21, 28, 160, 161, 164, 167, 168, 175, 178, 198, 211, 213, 226, 228, 243, 264, 290, 351, 389, 391, 399, 461, 477, 492, 521
 Y., kryptonim recenzenta audycji radiowej 255
 Z. Bronisław (*Do Bronisława Z.*) zob. Zaleski Bronisław
 Z. K. zob. Krasieński Zygmunt
 Z. K. (*Do Z. K. Wyjątek z listu*) zob. Krasieński Zygmunt
 Z. Walenty Pomian (*Do Walentego Pomiana Z.*) zob. Zakrzewski Walenty Pomian
 Z. Z. (krypt. liter.) zob. Zaniewicki Zbigniew
 Zadura Bohdan 322, 539
 Zagórski Adam 159, 520
 Zahradniček Jan 461, 462, 550
 Zakrzewski Bogdan 318
 Zakrzewski Walenty Pomian (*Walenty Pomian Z.*) 26, 437, 445, 519, 521, 534, 539, 544, 547
 Zaleska Józefa (*Józia, Panna*), córka Józefa Bohdana 88, 507
 Zaleska Michalina z Dziekońskich 44, 325, 500, 539, 547
 Zaleski Antoni 11, 38, 108, 109, 499, 511, 514
 Zaleski Antoni (okupacyjny pseud. J. W. Gomulickiego) 538, 551
 Zaleski Bronisław (*Z. Bronisław*) 116, 364, 370, 409, 489, 512, 543, 546, 551, 552, 553
 Zaleski Dionizy 43, 506
 Zaleski Ignacy, ojciec Antoniego 37
 Zaleski Józef Bohdan 8, 9, 43, 44, 54, 55, 87, 88, 92, 190, 191, 193, 194, 242, 280, 445, 470, 489, 490, 503, 506-508, 512, 524, 526, 530, 537, 543, 552
 Zaleski Marian (*Dyzieczek, Marianek*), syn Józefa Bohdana 88, 507
 Zaleski Michał 303
 Zaleski Zygmunt Ludwik 540
 Załuski Zbigniew 542
 Zamoyski Andrzej, hrabia 45, 591
 Zamoyski Władysław, generał 538
 Zaniewicki Zbigniew (krypt. liter. Z. Z.) 34, 280, 533
 Zawodziński Karol Wiktor 212, 280, 527
 Zbierzchowski Henryk 159, 520
 Zdziechowska Stefania 21, 203
 Zdziechowski Marian 228, 259, 530, 532
 Zegadłowicz Emil 197, 217, 252, 525, 528, 532, 550
 Zeyer Julius 456
 Zgorzelski Czesław 332
 Zielińska Jolanta W. 475
 Zmorski Roman 5, 50, 79, 90, 129, 507
 Zola Émile 140, 515
 Zrębowicz Roman 16, 29, 164, 159, 171, 209, 256, 456, 519, 549
 Zygmunt zob. Krasieński Zygmunt
 Żeromski Stefan 28, 178, 301, 351, 523
 Żmichowska Narcyza 90, 372, 507, 541
 Żmigrodzka Maria 89
 Żółkiewski Stefan 22, 288, 292, 356, 486, 535, 536, 551
 Żurowski Maciej 32, 318, 330, 352, 451, 548